

ABSTRAKT:

Disertační práce se zabývá výslovností českých žáků v ruském jazyce. V práci je formulována definice fonetické gramotnosti, pozornost je zaměřena na proces jejího utváření. Text je rozdělen do tří základních částí – první je věnována teoretickým základům, ovlivňujícím osvojování zvukové stránky cizího jazyka žáky (z hlediska lingvistického, psychologického a lingvodidaktického), druhá část shrnuje výsledky výzkumu vztahu vyučujících ruského jazyka ke zkoumané problematice a výsledky analýzy dostupných učebních souborů a popisuje realizované fonetické testování žáků středních škol včetně interpretace jeho výsledků. Ve třetí části práce je provedena syntéza poznatků z obou předcházejících kapitol, na kterou navazuje diskuse. Při zpracování disertační práce byly použity kvantitativní i kvalitativní metody pedagogického výzkumu: dotazníkové šetření, obsahová analýza učebních souborů, fonetické testování a analýza nahrávek autentického projevu žáků. Práce poskytuje ucelený pohled na zkoumanou problematiku v kontextu aktuální situace, kdy je ruský jazyk na českých školách vyučován jako další cizí jazyk. Ukazuje se, že vyučující ruského jazyka kladou důraz na správnost výslovnosti žáků pouze v případě, že jsou k tomu vybízeni zadáním cvičení v učebnici, nicméně učební soubory obsahují relativně nízký počet úkolů, které jsou explicitně věnovány práci se zvukovou stránkou jazyka. Dále bylo zjištěno, že neexistuje přímá závislost mezi žákovou výslovností a délkou výuky jazyka. Ta sice hraje důležitou roli, je však pouze jedním z řady faktorů.

KLÍČOVÁ SLOVA:

výslovnost, interference, komunikace, komparace, zřetel k mateřtině, fonetické testování, ruština jako další cizí jazyk, metodika, střední škola